Vilhelm Kyhn: *Fra egnen ved Himmelbjerget*, 1882. Olie på lærred. 141,0 x 189,0 cm. Randers Kunstmuseum. Foto: Niels Erik Høybye

Vilhelm Kyhn og det danske landskab

Udforsk 1800-talsmaleren Vilhelm Kyhns landskaber og få et historisk indblik i begreberne dansk identitet og nationalfølelse. Hvad er det i dag?

Lærervejledning

Lærervejledningen giver en introduktion til udstillingen *Vilhelm Kyhn og det danske landskab* og præsenterer mulighederne for brug af udstillingen i undervisnings-sammenhæng. Til udstillingen knytter sig en række digitale formidlingsplatforme, der åbner for brugerinddragelse og interaktiv læring.

Målrettet undervisning i dansk, billedkunst, samfundsfag og historie til udskoling, gymnasier, HF og HHX.

RANDERS KUNST MUSEUM

Udstillingen vises i perioden:
17/08/2012 - 06/01/2013

Vilhelm Kyhn: *Optrækkende tordenvejr over jydske bakker*. Ikke dateret. Olie på lærred. 30,5 x 46,5 cm. Randers Kunstmuseum. Foto: Niels Erik Høybye

Vilhelm Kyhn og det danske landskab

Vilhelm Kyhn er en central kunstner i 1800-tallet og er særligt kendt for sine skildringer af det danske landskab. Om end udsprunget af Guldalderens tradition, reflekterer hans malerier stadig nutidens billede af Danmark og vores særegne natur. Landskabet har ændret sig drastisk siden slutningen af 1800-tallet, men vores idealforestillinger om det ægte danske landskab ikke ændret sig i samme grad. Derfor har Kyhns værker i høj grad bud til i dag, når vi søger at definere, hvordan eller hvorvidt vores nationale identitet og selvforståelse hænger sammen med landets natur.

Udstillingen starter med en introduktion til kunstneren Kyhn og tager os derefter med på hans rejser, først til Italien og Frankrig omkring 1850, og dernæst rundt til forskellige egne af Danmark, hvor Kyhns landskabsskildringer præsenteres i forhold til tidens åndelige strømninger som romantik, realisme, impressionisme og nationalforståelse.

Udstillingen formidles gennem digitale formidlingsplatforme, hvor man kan udforske Kyhns værker, landskabet, perioden og samfundet omkring kunstneren. Man kan desuden fordybe sig i debatten omkring national identitet og danske kulturværdier både på Kyhns tid og i vores samtid, ligesom man selv har mulighed for at bidrage aktivt med sine meninger.

I forbindelse med udstillingen udgives *Vilhelm Kyhn og det danske landskabsmaleri*, en forskningspublikation indeholdende artikler, som belyser væsentlige facetter af Kyhns kunst.

Peter Vilhelm Carl Kyhn 1819 – 1903

Den danske landskabsmaler Vilhelm Kyhn er født i København 31. marts 1819.

Efter at have været i både handels- og kobberstikslære er Kyhn uddannet på Det Kgl. Kunstakademi i 1836-43. Her blev han undervist af Guldalderens store mestre, professorerne C.W. Eckersberg og J.L. Lund.

Samme år, som Kyhn forlader Kunstakademiet, får han den lille sølvmedalje og debuterer på Charlottenborg. I den anledningen køber Den Kgl. Malerisamling (i dag Statens Museum for Kunst) værket *Lyseklippen ved Rø på Bornholm*, 1843. Museet køber efterfølgende adskillige af Kyhns værker. Kyhn er livet igennem yderst produktiv og alsidig i sin billedmæssige dækning af den danske natur. Han maler mangeartede landskabsemner fra næsten alle egne i Danmark set gennem vidt forskellige vejr- og belysningsforhold i løbet af årets gang.

Som en af de første malere rejser han til det ukendte, nærmest "uopdagede" Jylland i 1845. Fra 1870'erne vender han årligt tilbage til Jylland i sommerhalvåret for at male, mens han om vinteren primært opholder sig i København, hvor han tager aktivt del i kunstlivet og den aktuelle kunstdebat.

Portræt af Vilhelm Kyhn, ca. 1866. Foto: KB

I begyndelsen af 1860'erne stifter Kyhn på sin bopæl Tegneskole for Kvinder, hvor han blandt andet underviser Anna Ancher, som er en af de mest anerkendte Skagensmalere.

Kyhn bliver slået til ridder af Dannebrog i 1879, og dør i København d. 11. maj 1903.

Gå på opdagelse og læs mere på www.vilhelmkyhn.dk

Undervisningsforløb

Bestil et undervisningsforløb til din klasse. Forløbet er tredelt og består af en omvisning på museet, praktisk arbejde med elevernes eget landskabsmaleri i naturen (digitalt arbejde på tablets) og afsluttende opsamling/evaluering på klassen via web. Klassesæt med tablets lånes på museet.
Undervisningsforløbet er gratis for skoler i Randers Kommune. Museet tilbyder desuden 15 gratis undervisningsforløb for øvrige klasser, derefter er prisen 650 kr.

Omvisning på museet:

Dialogbaseret omvisning med fokus på Vilhelm Kyhns kunst, Guldalderens landskabsmaleri og periodens begreb om national identitet.
Varighed: Afsæt minimum 1½ time til besøget

Tablet-forløb i naturen:

Med tablets (iPads) i hånden bevæger I jer sammen med en museumsformidler ud i naturen og arbejder praktisk med jeres eget digitale landskabsmaleri.
Varighed: Ca. 1½ time

På skolen:

Her kan du og din klasse samle op på og diskutere omvisning og det praktiske forløb. Hvad har I lært? Forløbet afsluttes med, at eleverne giver hinanden point for deres digitale malerier. En øvelse, hvor de skal reflektere over komposition, æstetik og nationale symboler. På www.vilhelmkyhn.dk kan I desuden være med i debatten om national identitet (se mitLANDskab)
Varighed: ca. 1 time

Udstillingens digitale formidlingsplatforme

TouchWall

Her kan eleverne gå på opdagelse i Kyhns værker, se film, dykke ned i historiske tidslinjer og surfe rund i information relateret til udstillingen.

App/Smartphone

Med smartphones kan eleverne være med i debatten om national identitet. Hvad er det i dag? (Smartphones udlånes ikke på museet.)

iLand

På to interaktive iLand-borde kan eleverne lege sig til viden om Vilhelm Kyhns værker og hans arbejde med at komponere det ideale danske landskabsmaleri. Eleverne får bl.a. mulighed for at lægge elementer til/trække elementer fra i et af Kyhns store landskabsbilleder fra Himmelbjerget.

Tablet

I undervisningsforløbet arbejder eleverne med digital billedproduktion og -redigering på tablets. Med udgangspunkt i egne fotografier af det danske landskab, arbejder de bl.a. med komposition, perspektiv og farve samt betydningsbærende symboler.
Klassesæt med tablets lånes på museet til brug i undervisningsforløb (skal bookes på forhånd).

Bestilling af undervisningsforløb/omvisning, kontakt:
Randers Kunstmuseum
Stemannsgade 2
info@randerskunstmuseum.dk
tlf. 86 42 29 22

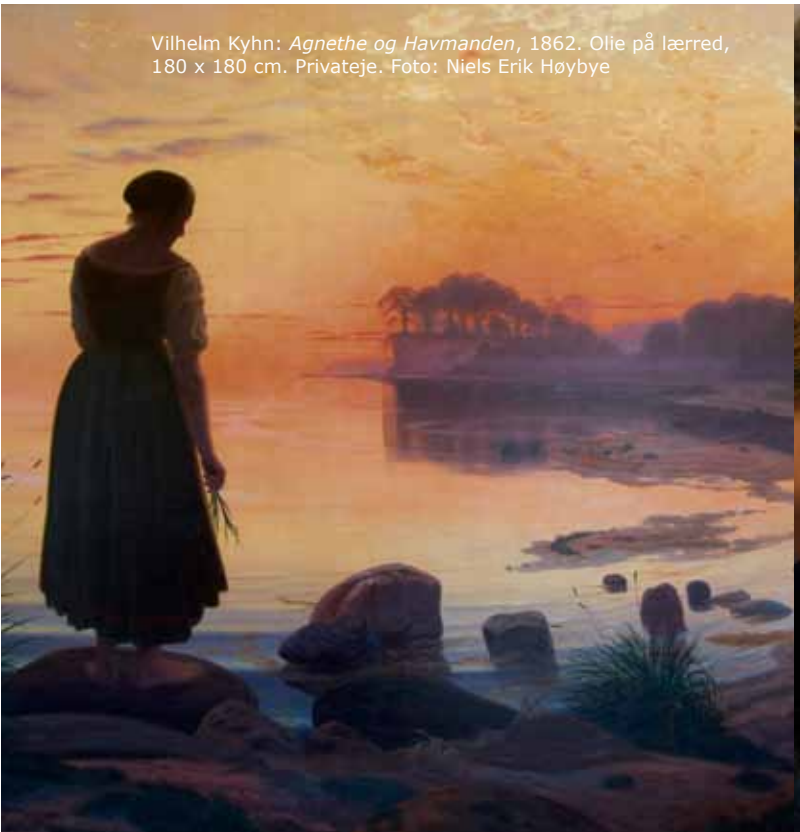

Vilhelm Kyhn: *Agnethe og Havmanden*, 1862. Olie på lærred, 180 x 180 cm. Privateje. Foto: Niels Erik Høybye

Foto: Marie Laulund

Faglige mål for undervisningen

Undervisningsforløbet understøtter en lang række faglige mål i primært dansk, historie, samfundsfag og billedkunst for hhv. folkeskolen på udskolingsniveau samt for ungdomsuddannelser som STX, HF og HHX.
Anvendelse af IT er en integreret del af undervisningsforløb i forbindelse med udstillingen.

Folkeskolen

DANSK
- at fremme elevernes oplevelse og forståelse af andre udtryksformer som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet
- at fremme elevernes indlevelsesevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse

HISTORIE
- at styrke deres viden om og forståelse af historiske sammenhænge
- at gøre eleverne bekendt med dansk kultur og historie
- at videreudvikle elevernes viden om, forståelse af og holdninger til egen kultur, andre kulturer samt menneskers samspil med naturen

BILLEDKUNST
- at eleverne ved at producere, opleve og analysere billeder bliver i stand til at iagttage, reflektere, bruge og forstå billedsprog som et kommunikations- og udtryksmiddel

SAMFUNDSFAG
- at eleverne udvikler kompetencer, kritisk sans og et personligt tilegnet værdigrundlag, der gør det muligt for dem at deltage kvalificeret og engageret i samfundsudviklingen
- at eleverne forstår sig selv og andre som en del af samfundet, som de både påvirker og påvirkes af

Gymnasiet

DANSK
- at eleverne kan demonstrere viden om træk af den danske litteraturs historie med eksempler på samspillet mellem tekst, kultur og samfund

HISTORIE
- at eleverne udvikler deres historiske viden, bevidsthed og identitet
- at stimulere elevernes interesse for og evne til at stille spørgsmål til fortiden for at nå forståelse af den komplekse verden, de lever i

BILLEDKUNST
- at eleverne kan løse visualiseringsopgaver i samspil med det analytiske arbejde med andres og egne billeder
- at eleverne kan vælge og analysere relevant billedmateriale med udgangspunk i en faglig problemstilling

SAMFUNDSFAG
- at fremme elevernes lyst og evne til at forholde sig til og deltage i den demokratiske debat

Lærervejledning udviklet af:

Anja Lemcke Stær og Kristina Bang Rasmussen, HEART
Christina Rauh Oxbøll, Randers Kunstmuseum
Marie Laulund, Ribe Kunstmuseum
Grafik: wbj.dk

Udstillingen vises på museerne:

Randers Kunstmuseum	17. august – 6. januar 2013
Fuglsang Kunstmuseum	31. januar – 21. april 2013
Ribe Kunstmuseum	8. maj – 1. september 2013
HEART/Herning Museum of Contemporary Art	21. september – 5. januar 2014

Formidlingsprojektet mitLANDskab er støttet af Nordea-Fonden og Kulturstyrelsen

RANDERS KUNST MUSEUM

FUGLSANG KUNSTMUSEUM

Ribe Kunst Museum

heart

NORDEA FONDEN

KULTUR STYRELSEN